

D ů v o d y:

Jde o dvě otázky, jednak, zda jest přípustno, by název obce jako sídla podniku byl v anglickém a francouzském znění firmy uveden v jazyce národní menšiny, zde v jazyce německém, a zda jest odůvodněn příkaz rejstříkového soudu, by byla řádně doložena správnost cizojazyčného překladu znění firmy. Rekursní soud zaujal k oběma otázkám správné stanovisko. Dle §u 1 a 3 zákona ze dne 14. dubna 1920, čís. 266 sb. z. a n. a dle čl. 1 vl. nařízení ze dne 25. srpna 1921, čís. 324 sb. z. a n. jest úředním názvem měst, obcí a osad onen, který si vytvořil jazyk československý, v tomto případě Cukmantl a Teplice-Šanov. Těchto názvů jest tedy používati zásadně. Výjimečně připouští § 2 téhož vládního nařízení se zřetelem k početnosti národní menšiny (aspoň 20%) jako úřední název také onen, který vytvořil jazyk národní menšiny, tudíž Zuckmantel a Teplitz-Schönau. Není proto závady, by v německém znění firmy nebylo používáno názvu posléz uvedeného. Jinak jest tomu při překladu firmy do jazyků cizích, v tuzemsku neobvyklých. Tu nejde již o používání názvu obce v jazyku menšinovém vzhledem na ostatní text firmy (čl. 3 vl. nařízení čís. 324/1921) a nutno použití úředního názvu v jazyku československém. Že předpisy o úředních názvech měst a obcí platí též pro veřejné knihy a záznamy, zejména i pro obchodní rejstřík, dovedil správně rekursní soud poukazem k druhému odstavci čl. 3 cit. vl. nař. (srov. k tomu výnos min. sprav. ze dne 8. března 1925, čís. 1784 věst. č. 4 z r. 1925, čís. v. n. 10). Co do druhé části napadeného usnesení vychází stěžovatelka z mylného názoru, že jest její věcí, jak si překlad firmy upraví, ba že by byla oprávněna používati v jazyce anglickém a francouzském po případě jiného znění firmy, než doslovného překladu firmy již zapsané. Ze zásady jednotnosti firmy plyne, že kupec může vésti týž závod jen pod jedinou firmou. Hodlá-li tedy užívati firmy v různých jazycích, musí to býti přes to táž firma, t. j. překlady musí odpovídati úplně znění firmy původně zvolené a již zapsané. Totéž platí i o firmě společnosti s ručením omezeným (§ 4 čís. 1, § 5, § 18 zákona ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák.). Právem tedy uložil rejstříkový soud stěžovatelce, by prokázala souhlas překladu anglického i francouzského se zněním firmy, zapsaným v obchodním rejstříku (§ 102 zákona čís. 58/1906 a § 12 min. nař. ze dne 9. března 1863, čís. 27 ř. zák.) a jest i v tomto směru potvrzující usnesení rekursního soudu ve shodě se zákonem.

Čís. 6101.

Pro sdružení za účelem zřízení a provozu biografu není přípustnou forma společenstva podle zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák.

(Rozh. ze dne 8. června 1926, R I 457/26.)

Žádost stavebního družstva státních a jiných veřejných zaměstnanců o zápis změny §u 1 stanov doplněním odstavce c) v tom směru, že družstvo provozuje svými členy ve vlastním provozu biograf r e j s t ř í k o v ý soud zamítl. D ů v o d y: Provozování biografu t. j. divadelní promítání světelných obrazů společenstvem nevyrobených za účelem zábavy nebo poučení nelze považovati za hospodářskou činnost ve smyslu § 1 zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák., kterou by členové družstva společně vyvíjeti mohli a kterou by ve svém výděлку a hospodaření přímo podporováni býti mohli. Nejde tu ani o tvoření nových hospodářských statků a tím podmíněné rozmnožení příjmů členů, ani o racionelní spotřebu statků a tím podmíněné zmenšení vydání, ani konečně o zachování statků nabytých, nýbrž o účel ideální, kulturní, pokud se týče čistě výdělečný, k němuž forma společenstevní dle cit. § 1 není přípustna. Nejde tu o sdružení osob zaměstnávajících se provozováním biografických představení, ani povoláním svým s ním souvisejících, nýbrž dle §u 17 stanov je tu sdružení státních a veřejných zaměstnanců. Při provozování biografu může býti činným jen nepatrný počet členů společenstva, a účelem stavebního družstva jest stavěti domy a nikoli provozovati divadlo. Vzhledem k tomu jsou nerozhodné pro posouzení otázky, zda odpovídá účel tento ustanovení § 1 cit. zákona, okolnosti, že biograf, o jehož provozování družstvem jde, vystavila státní stavební správa, že družstvo jej od správy státní převzalo a že z výtěžku jeho hodlá družstvo platiti státu náhradu za obchodní místnosti v domě družstevním. R e k u r s n í s o u d napadené usnesení potvrdil, poukázav k jeho důvodům. N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Nejvyšší soud zaujal v otázce, zda se právní forma družstva dle zákona ze dne 9. dubna 1873, čís. 70 ř. zák. hodí pro provoz biografu, zásadní stanovisko ve svém rozhodnutí čís. 1789 sb. n. s., které se v podstatě shoduje s právním názorem vysloveným i v tomto případě oběma nižšími soudy, takže stačí, by bylo k tomuto rozhodnutí poukázáno. Vzhledem k obsahu dovolacího rekursu jest však připomenouti ještě toto: Základní ráz a povaha družstva ve smyslu zákona čís. 70/1873, spočívá právě v pospolitosti a svépomocné součinnosti členů k podpoře jejich výděлку a hospodářství a není účelem družstev, aby vyvíjela činnost spekuláční, kapitalisační, směřující jen k dosažení zisku. K nepopíratelnému rozvoji obchodu nutno ovšem při obdobném použití zákona vzíti zřetel, pokud zákon v době svého vzniku na nově se vytvořivší poměry nemohl pamatovati. Nesmí to však jíti tak daleko, by byl zasažen základ, na němž byl zákon vybudován a vlastní jeho účel, neboť to by nebylo pokrokem judikatury, nýbrž zvrácením zákonných a právních zásad. Uváží-li se ještě, že také účel ideální, zábavní a kulturní družstevnímu podnikání jest naprosto cizím, jakž plyne nejen ze všeobecné definice společenstva v §u 1 zákona, nýbrž i z demonstrativního výčtu jeho možných kombinací, jest zřejmo, že forma družstevní pro sdružení za účelem zřízení a provozu biografu není přípustnou.